

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2015.G.37, 29 oktober 2015

Bladluizen in wintergranen Toestand 26-27 oktober 2015

Op 26 en 27 oktober werden door het LCG de wekelijkse bladluistellingen uitgevoerd in graanpercelen zonder insecticidebehandeling (hetzij specifieke zaaizaadbehandeling, hetzij gewasbespuiting).

In de **WINTERGERST** werden tellingen uitgevoerd op 7 gerstpercelen (zie Tabel op blz. 2). Van de vier percelen die ook vorige week geteld werden zien we bij drie percelen een lichte toename van de bladluisdruk. De bladluisdruk blijft echter globaal nog steeds beperkt. Op drie percelen worden zelfs geen bladluizen gevonden.

Voorlopig worden van de getelde velden het meest bladluizen geteld in Zuid-West-Vlaanderen (2,8 tot 4,9%). Op het perceel Helkijn I bereikt de bladluisdruk bijna 5 %, dit is een perceel dat van zeer nabij moet worden opgevolgd zeker gezien de huidige hogere temperaturen.

In de **WINTERTARWE** werden op 9 percelen waarnemingen uitgevoerd, waarvan 8 percelen in West-Vlaanderen (zie Tabel op blz. 2). Op 3 van de 6 percelen waar ook vorige week waarnemingen werden uitgevoerd, werd een lichte toename van de bladluisdruk waargenomen. Deze blijft echter nog steeds op een laag niveau. Ondanks de beperkte bladluisdruk blijken opnieuw de verschillen van perceel tot perceel. Er is een vroeg gezaaid wintertarweperceel (zoals perceel Houtem I) die nog vrij is van bladluizen, terwijl op andere percelen 4 % van de plantjes bezet is met minstens één bladluis. Dit laatste was het geval op een perceel in Opwijk en Elverdinge, percelen waar deze week de eerste tellingen werden uitgevoerd.

Analyses omtrent het al of niet virulent zijn van de bladluizen werden in Vlaanderen niet uitgevoerd.

SITUATIE WINTERGERST WALLONIE (Bron: CADCO 27 oktober 2015)

Dertien van de twintig opgevolgde percelen zijn vrij van bladluizen. Op de percelen waar bladluizen aanwezig zijn, zijn de populaties laag. Slechts 1 à 2 % tot maximaal 5 % van de planten is bezet. De velden waar het meest bladluizen gevonden werden zijn gelegen in de provincie Henegouwen. Virologische testen van bladluizen verzameld op hergroei van granen en groenbemesters in Wallonië toonden dat 11 % van de bladluizen virusdragend is.

Momenteel is een insecticidebehandeling er niet nodig. Bovendien kan de situatie de komende weken nog veranderen waardoor een te vroege behandeling zeker af te raden is wanneer het nog niet nodig is. Een te vroege behandeling zal namelijk onvoldoende persistentie hebben tegen eventuele latere vluchten.

BESLUIT

Op 6 van de 10 percelen waar ook vorige week waarnemingen werden uitgevoerd, is een beperkte toename van de bladluisdruk waargenomen, maar globaal blijft de bladluisdruk laag. Dit wordt tevens bevestigd door de waarnemingen in Wallonië. De hogere temperaturen van de afgelopen dagen en die ook voor de volgende dagen worden voorspeld, zijn echter gunstig voor de bladluizen. Aanhoudend zacht weer, zoals waar we nu van genieten, is een belangrijke parameter die de toename van de bladluisdruk bevoordeelt. Verdere opvolging is ondanks de huidige beperkte druk zeker nodig.

Indien er reeds een insecticidebehandeling zou zijn uitgevoerd dienen deze percelen verderop in het najaar gecontroleerd te worden in functie van het tijdstip van de reeds uitgevoerde insecticidebehandeling; van insecticidebehandelingen uitgevoerd in het 1-bladstadium is de nawerking immers beperkt.

VOLGEND BERICHT: 5 november 2015

WINTERGERSTpercelen zonder Argento zaai­zaad­be­han­de­ling en zonder blad­luis­be­spui­ting
Waarnemings­plaat­sen en re­sul­ta­ten:

(*) Tus­sen haak­jes het aan­tal blad­luisen per plant

Waarnemings­plaat­se	Zaai­da­tu­m	26-27 oktober			19-20 oktober		Ligging per­ceel
		Ontwik­ke­lings­sta­di­um win­ter­gerst	% plan­ten bezet met min­stens 1 blad­luis	Aan­tal blad­luisen per plant	Ontwik­ke­lings­sta­di­um win­ter­gerst	% plan­ten bezet met min­stens 1 blad­luis (*)	
Limburg Riemst	3 oktober	1 ^e -2 ^e blad	2,0 %	1	1 ^e -2 ^e blad	0 %	niet be­schut, gren­zend aan groen­be­me­ster
Oost-Vlaanderen Sint-Niklaas	2 oktober	2 ^e blad	0 %	0		geen telling	
Vlaams-Brabant Korbeek-Dijle	2 oktober	2 ^e blad	0,5 %	1		geen telling	niet be­schut
West-Vlaanderen <i>Zuidelijk gedeelte</i>							
Helkijn I	1 oktober	2 ^e blad	4,9 %	1,5	1 ^e blad	2,2% (1,8)	niet be­schut, gren­zend aan gras & groen­be­me­ster
Helkijn II	1 oktober	2 ^e blad	2,8 %	1,8	1 ^e blad	1,8 % (3,0)	be­schut
Westelijk gedeelte Poperinge (ras Rafaela)	1 oktober	1 ^e blad	0 %	0	1 ^e blad	0 %	niet be­schut
Regio kust Zuienkerke	2 oktober	1 ^e -2 ^e blad	0 %	0		geen telling	be­schut

WINTERTARWEpercelen zonder Argento zaai­zaad­be­han­de­ling en zonder blad­luis­be­spui­ting
Waarnemings­plaat­sen en re­sul­ta­ten:

(*) Tus­sen haak­jes het aan­tal blad­luisen per plant

Waarnemings­plaat­se	Zaai­da­tu­m	26-27 oktober			19-20 oktober		Ligging per­ceel
		Ontwik­ke­lings­sta­di­um win­ter­tarwe	% plan­ten bezet met min­stens 1 blad­luis	Aan­tal blad­luisen per plant	Ontwik­ke­lings­sta­di­um win­ter­tarwe	% plan­ten bezet met min­stens 1 blad­luis (*)	
Oost-Vlaanderen Opwijk	28 sep­tem­ber	2 ^e blad	4,0 %	1		geen telling	
West-Vlaanderen <i>Zuidelijk gedeelte</i>							
Spiere-Helkijn	2 oktober	2 ^e blad	2,6 %	1,6	1 ^e blad	0,7 % (3,0)	niet be­schut, gren­zend aan suiker­bie­ten
Otegem	29 sep­tem­ber	2 ^e -3 ^e blad	1,8 %	1,7	1 ^e blad	1,1 % (1,3)	niet be­schut, gren­zend aan groen­be­me­ster
Westelijk gedeelte							
Boezinge	3 oktober	1 ^e blad	2,5 %	1		geen telling	deels be­schut, gren­zend aan bos
Elverdinge	4 oktober	1 ^e blad	4,0 %	1		geen telling	deels be­schut, gren­zend aan bos
Houtem I	2 oktober	2 ^e blad	0,0 %	0	1 ^e blad	0 %	niet be­schut; gren­zend aan gerst­stop­pel
Houtem II	2 oktober	2 ^e blad	0,2 %	2	1 ^e blad	0,2 % (3,0)	niet be­schut, gren­zend aan gerst­stop­pel
Regio kust							
Gistel	3 oktober	1 ^e -2 ^e blad	0,3 %	1,5	1 ^e blad	0,4 % (1,7)	niet be­schut; gren­zend aan gras
Stal­hille	1 oktober	2 ^e blad	1,0 %	2,7	1 ^e blad	0 %	niet be­schut

➤ **Gunstige omstandigheden voor de bladluisaantasting zijn:**

- de aanwezigheid van bladluizen tijdens de voorafgaande zomer in graan- en maïspcelen
- vroege zaai van wintergranen; hoe vroeger het graangewas boven staat, hoe meer het gewas blootgesteld is aan de bladluisvluchten die in het begin van de herfst nog intens zijn
- wintergraanpercelen in de nabijheid van met bladluizen geïnfecteerde maïsvelden (ook laat geoogste maïsvelden!). Bladluizen komen immers via de maïs op de granen terecht, daarenboven kan het virus zich in de maïs aanzienlijk vermenigvuldigen. Hoe groter het aandaal maïs in een regio hoe meer dit bevorderend is voor de toename van de druk van het dwergvergelingsvirus in die regio.
- aanhoudend zacht weer in de herfst
- beschut gelegen wintergraanpercelen (beschut tegen wind en koude); desondanks waren er tijdens het najaar 2013 en 2014 (bepaalde regio's kenden een hoge tot zeer hoge bladluisdruk) ook niet beschut gelegen wintergraanpercelen met een hoge tot zeer hoge bladluisdruk met ernstige schade door het dwergvergelingsvirus als gevolg!
- graanopslag in de directe omgeving (kan een bron zijn van virusdragende bladluizen)

➤ **OPGELET:**

- de aanwezigheid van bladluizen kan sterk verschillen van perceel tot perceel.
- in een perceel kunnen de bladluizen heterogeen verspreid voorkomen, met plaatselijk geen tot zeer weinig bladluizen en plaatselijk hoge aantastingsniveaus!
- bij koud weer de planten ook ondergronds controleren op de aanwezigheid van bladluizen. Hiervoor dienen, na de bovengrondse controle op bladluizen, de graanplanten met de wortels voorzichtig uit de grond gehaald te worden (bv. met een schopje). Vervolgens dient zorgvuldig nagegaan te worden of er bladluizen voorkomen op en tussen de stengels tot op het uitstoelingsplateau.
- vooral in jaren met een belangrijke bladluisaantasting in de jonge wintergerst kan er een besmetting van de (vroeggezaaide) wintertarwe- en triticalepercelen optreden.

➤ **Behandelingsdrempel** (Bron: Livre Blanc "Céréales" – september 2014)

- **in de herfst** is een bladluisbehandeling nodig vanaf het moment dat **5%** van de planten bezet is met virusdragende bladluizen
- op het einde van de vluchten **bij het ingaan van de winter** is een bladluisbehandeling nodig vanaf het moment dat **1%** van de planten bezet is met virusdragende bladluizen.
- **op het einde van de winter** is een bladluisbehandeling nodig **vanaf het ogenblik dat er levende bladluizen aanwezig zijn**, ongeacht hun aantal en ongeacht of de bladluizen al of niet virusdragend zijn.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling Granen

De LCG-Graanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling Granen
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbeke-Beitem
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep toegepaste biowetenschappen, te Gent
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas